

Republika Slovenija

Vlada Republike Slovenije

Gregorčičeva 20, 25
1000 Ljubljana

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Kotnikova ulica 5
1000 Ljubljana

Ljubljana, 20.5.2020

Zadeva: Priporočilo Evropske komisije z dne 13. maja 2020 v zvezi z dobropisi v primeru odpovedi potovanj

Spoštovani,

Evropska komisija je dne 13.5.2020 državam članicam izdala priporočilo¹, v katerem je države pozvala, naj spoštujejo obstoječe pravice potnikov do vračila vplačanih zneskov v primeru odpovedi potovanja zaradi izrednih razmer s COVID-19. Komisija izpostavlja, da morajo potrošniki ohraniti izbiro med vračilom vplačanih zneskov in sprejemom dobropisov organizatorjev potovanj ter v priporočilu našteva potrebne značilnosti dobropisov.

Da mora biti izbira za potrošnika vedno prostovoljna, skladno z obstoječo evropsko zakonodajo, je Komisija poudarila že v neformalnih smernicah za uporabo direktive o paketnih potovanjih v zvezi s COVID-19². Gre za stališče, ki ga že od začetka krize s COVID-19 in problematike odpovedi potovanj zagovarja Zveza Potrošnikov Slovenije, Evropska potrošniška organizacija BEUC in njene članice, ter tudi Evropska komisija. Žal sprememba zakonodaje v Sloveniji temu ni sledila³ in je potrošnike, ki se ne strinjajo z vrednotnico, prisilila v brezobrestno kreditiranje organizatorjev potovanj.

Zato vas ponovno pozivamo, da skladno s priporočilom Evropske komisije potrošnikom omogočite izbiro med vračilom vplačanih zneskov v roku 14 dni od odstopa od pogodbe, kot to določa Zakon o varstvu potrošnikov, in sprejemom vrednotnice, ki jo ponudi organizator potovanja.

V priporočilu Komisija izrecno izpostavlja pomembnost zaščite potrošnikov pred plačilno nesposobnostjo organizatorjev potovanj in z namenom narediti vrednotnice za potrošnike bolj privlačne našteva številne podporne ukrepe, ki jih lahko sprejmejo države članice, kot npr. državno jamstvo za izplačilo zahtevkov potrošnikov v primeru stečaja organizatorja potovanja ali prevoznika.

Priporočilo vsebuje tudi pravilo, da organizator potovanja po izteku veljavnosti dobropisov samodejno povrne potrošniku znesek neuporabljenega dobropisa. V zakonu o interventnih ukrepih pa ta obveznost organizatorja ni določena, ampak mora potrošnik v roku 14 dni po izteku veljavnosti

¹ PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2020/648 z dne 13. maja 2020 o dobropisih, ki se ponudijo potnikom kot druga možnost namesto povračila za odpovedana paketna potovanja in prevozne storitve v zvezi s pandemijo COVID-19

² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/coronavirus_info_ptd_19.3.2020.pdf

³ <https://www.zps.si/index.php/potovanja-in-prevozi/turizem/10308-vcasila-vplacil-v-primeru-odpovedi-potovanja-spremembe-zakonodaje>

zahtevati izplačilo. Ali to pomeni, da po poteku tega roka slovenski potrošnik ne bo mogel več zahtevati izplačila svojega denarja?

Komisija je v priporočilu zapisala, da bi morale potrošniške organizacije spodbujati potnike, da namesto povračila denarja sprejmejo dobropise, vendar le, če imajo v priporočilu navedene značilnosti in zagotovljeno varnost pred plačilno nesposobnostjo. Vrednotnice, ki so urejene v zakonu o interventnih ukrepih, ne izpolnjujejo kriterijev iz priporočila, da bi jih lahko priporočili potrošnikom. Zato upamo, da boste priporočilo Komisije z dne 13.5.2020 temeljito preučili in nas vključili v oblikovanje ustreznih sprememb zakona o interventnih ukrepih - to so (1) ohranitev pravice do vračila denarja v roku 14 dni po odpovedi pogodbe, (2) samodejno izplačilo neunovčene vrednotnice po izteku veljavnosti ter (3) jamstvo države za vračila vplačil in za izplačila neunovčene vrednotnice po izteku veljavnosti za primer stečaja organizatorja potovanja.

Glede na pritožbe potrošnikov v zvezi z odpovedmi potovanj, ki jih dnevno prejemamo na ZPS, pričakujemo večje število nerešenih sporov med potrošniki in turističnimi agencijami, kar bo še dodatno zmanjšalo zaupanje potrošnikov in otežilo okrevanje turističnega sektorja. Zato poudarjamo tudi nujnost vzpostavitve ustrezne oblike izvensodnega reševanja teh sporov kot pomembnega ukrepa pri zagotavljanju varstva potrošnikov in poštene konkurence na trgu.

Zahvaljujemo se vam za odziv in vas lepo pozdravljamo.

Zveza potrošnikov Slovenije
Breda Kutin, predsednica

ZPS Zveza potrošnikov
Slovenije - društvo
Tržaška cesta 2
SI - 1000 LJUBLJANA

